

Leader 2014—2020 i Haninge kommun

Sedan 2016 har Leader Stockholmsbygd beviljat 67 projekt varav 4 projekt inom Haninge kommun. Ytterligare 11 projekt genomförs i hela leaderområdet och gynnar kommunen.

Sex av de senare får stöd från EU:s havs- och fiskerifond och fokuserar på bättre förutsättningar för friska fiskbestånd, de övriga fem finansieras via landsbygdsfonden och handlar om utveckling och ökad samverkan mellan skärgårdsbutiker, att ta fram ett koncept för ökad inflyttning till skärgården samt platsutveckling med hjälp av lokalekonomiska analyser som syftar till att ta fram lokala handlingsplaner. Det är Muskö och längre fram även Tungelsta som är tänkt att ingå i platsutvecklingsprojektet.

Haninges medfinansiering är 1 505 000 kr under perioden. Total finansiering av beviljade projekt som berör kommunen uppgår till ca 4,9 mnkr. Del av medfinansieringen går också till leaderkontoret som stöttar och utvecklar projekt.

De här redovisade projekten genomförs alla i skärgården. Ytterligare två projekt är i ansökningsfasen, dessa gäller Tungelsta (Musikcentralen) och Tyresta gård (tillgänglighetsanpassa promenadväg, utveckla skyltning, information mm.

Projekt inom Haninge kommun

Offentligt stöd	3,7 mnkr
Offentligt stöd + privat finansiering (inkl. ideellt arbete)	4,9 mnkr

- ● **Haninge** Förstudie lokal ölbryggeri Utö...
- ● **Haninge** Ornö fiskreproduktionsdamm...
- ● **Haninge/hela området** Smart bygdeutveckling ...
- ● **Haninge** Våtmark Gruvbyn Utö

För fler projektbeskrivningar, www.leaderstockholmsbygd.se/karta

Smart bygdeutveckling och stark lokalekonomi

Leader Stockholmsbygd driver platsutveckling i fem bygder mellan Nynäshamn och Norrtälje. Lokala utvecklingsintresserade grupper analyserar förutsättningar, kartlägger resurser och möjligheter samt prioriterar framtida insatser. Som stöd finns en professionell projektledare. Under året ska arbetet startas på Muskö.

Projektet tar sin utgångspunkt i en lokalekonomisk analys (LEA) av en bygd. En LEA är en metod för platsutveckling som kombinerar statistik om en bygd med människors kunskap om bygdens resurser och möjligheter. Metoden har använts på olika platser i Sverige och brukar resultera i en samsyn över allt som finns i den egna bygden, vad som kan göras och vad som behöver prioriteras.

LEA-metodens styrka är att många människor är med och formar innehållet, och resultatet av arbetet blir en stor bank av kunskaper och möjligheter.

Arbetet innebär att hushållens köpkraft räknas fram och att man kan identifiera hur stor del av inköp av varor och tjänster görs inom bygden, och hur stor del som går till företag utanför bygden. I ett nästa steg kan man visa vilket utrymme som finns för människorna i bygden att göra medvetna val i sina inköp i syfte att stärka bygdens företag. Även nya affärsidéer kan diskuteras när efterfrågan och köpkraft blir tydligare.

En bygd i norra delen av leaderområdet var först ut och konstaterade:

"... om varje hushåll bara skulle spendera 25 kronor mer i veckan i Edsbrobygden istället för utanför bygden, kan vi se att det skulle räcka för att företagen skulle kunna anställa två årsanställda till."

Projektet avslutas våren 2022, och planer finns för en fortsättning, för att ge fler bygder möjligheten att delta.

Finansierat av EU:s landsbygdsfond, Region Stockholm och medverkande kommuner via Leader Stockholmsbygd, totalstöd ca 1,7 mnkr.

Lokalt ledd utveckling

LEADER

STOCKHOLMSBYGD

Fiskreproduktionsdamm på Ornö och Våtmark Gruvbyn Utö go EU!

Östersjön har brist på fisk, framförallt rovfisk. Orsakerna till situationen är överfiskning samt övergödning som i förlängningen skapar syrefria bottenmiljöer. Det är brist på både lek- och uppväxtplatser för gädda och abborre.

På Utö och Ornö arbetar man sedan flera år tillbaka aktivt med att skapa nya reproduktionslokaler för gädda och abborre. Arbetet bidrar inte bara till ökade fiskbestånd utan främjar samarbete mellan olika aktörer, ökar platsens attraktionskraft och kan därmed även få en betydelse för turism i området.

Detta har det europeiska nätverket FARNET snappat upp och publicerat en artikel där arbetet presenteras som "Good practice", goda exempel på hur man kan kombinera fiskevård med lokalt ledd kompetensutveckling och samtidigt stärka besöksnäringen.

Det unika med projektet på Utö är att våtmarken skapas i ett

område anslut- Gästhamn och är därmed lätt tillgängligt för besökare. Platsen konstrueras så att det blir ett attraktivt besöksmål med en utsiktsplats samt en möjlighet att ta del av information om Östersjöns problematik och våtmarkens samt rovfiskens betydelse för ett levande hav. Våtmark Gruvbyn Utö är således både ett miljöprojekt och ett besöksmålsprojekt.

Förutom med markägarna samarbetar projektet med länsstyrelsen som tillför kompetens och kunskap om våtmarker/gäddfabriker samt med Haninge kommun. Dessutom är Destination Utö involverad och Utö skolas elever engageras.

Finansierat av EU:s havs- och fiskerifond, stöd till projektet på Ornö ca 1,6 mnkr (2 etapper) och till Utö ca 1 mnkr.

FARNET
Fisheries Areas Network

Good Practice Short Story

Reinstating wetlands and pike spawning grounds on the Stockholm archipelago

Sweden

To restore natural balance to ecosystems on the Swedish archipelago, the Stockholmsbygd FLAG has supported an initiative aimed at reinstating coastal wetlands in an effort to increase pike stocks. Key predators in the Baltic, pike are essential to maintaining biodiversity and healthy waters in the area.

Restoring and establishing spawning grounds of pike is an efficient way of improving fish stocks at the same time as supporting other objectives such as skills development, fostering collaboration, and increasing tourism.
Susanne Ortmanns, Stockholmsbygd FLAG

Led by NGO the Utö Initiative, the innovative project has been developed following the success of similar manmade wetlands in other areas across southern Sweden, including another wetland funded by the Stockholmsbygd FLAG in Ornö island which has successfully increased pike numbers.

